

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Vita Et Epistolae Callisti Papae II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

16 GELASIVS C. FRIDESLARIENSE. HENRICVS V.
P. II. IMP.

CONCILIVM FRIDESLARIENSE,
ANNO CHRISTI
1118.
CONTRA IMPERATOREM HENRICVM,
anno MCXVIII. sub Gelasio II.

N O T A.

Apud Su-
rium die
26. Junii
tom. 3.

^a *Concilium.*] De hac Synodo Vrspergensis ista scribit : Alteram quoque Synodus in Frideslar idem Cono Pranestinus eadem pro causa indixit, qua & habita, eamdem quam prius excommunicationem confirmauit, aduersus imperatorem scilicet. Imperator his auditis, insuper etiam, quod principum consensus generale vel curiale colloquium non multo post apud Virceburgum instituere proposuisset, ubi ipse aut presens ad audiencem exhiberi, aut absens regno deponi debuerit, efferatus animo, Italiæ suis copiis cum regina relictis, Germanicis se regionibus nimis insperatus exhibuit.

CONCILIVM VIENNENSE,
ANNO CHRISTI
1119.
A GELASIO SECUNDО CELEBRATVM
anno Domini MCXIX.

N O T A.

Conciliū
causa quæ:

^a *Concilium.*] Cum Gelasius papa apud Capuam Henricum imperatorem & Burdinum schismaticum antipapam excommunicasset, atque inde per Campaniam cum suis ad Burgundiam transmigrasset, anno dominica incarnationis 1119. inquit Vrspergensis in chronicō, apud Viennam Synodus congregauit, eaque transfacta, post paucos dies in monasterio Cluniacensi vitam presentem in Domino finiuit. Quid vero in ea gestum vel constitutum fuerit, silent omnes.

VITA ET EPISTOLÆ
CALLISTI PAPÆ II.

Callistus
pontifex
quando.

CALLISTVS huius nominis secundus, Gulielmi Burgundiæ comitis filius, Henrici imperatoris consanguineus, adeoque, quod ait chronicon Cassinense, regia stirpe progenitus, in rebus sæculi strenuus, & in ecclesiasticis apprime eruditus, tertio die post obitum Gelasii vnanimi consensu totius cleri ac populi Romani Cluniaci in Galliis ex Guidone Viennensi archiepiscopo inuitus (vt testatur ipse

ipse apud Vrspergensem in epistola ad Adalbertū Moguntinum archiepiscopum) electus est pontifex optimus, anno Domini 1119. ipsis Kalendis Februarii, tempore Henrici V. regis Germaniæ & imperatoris eiusdem nominis quarti. De cuius electione ista apud Baronium Pandulphus. Hic a cardinalibus, qui cum Gelasio, iam in Cluniaco sepulso, ab Urbe in Franciam venerant, dum esset ante archiepiscopus Viennensis, in papam Callistum electus est. Quise indignum iterato reclamans, idcirco modis omnibus resistebat, quia & incertum habebatur a multis, utrum Romæ ratum factum huiusmodi teneretur. Propter quod vix cappa rubea amiciri sustinuit, donec nuntii redeentes Roma, per dominum Petrum tunc vicarium episcopum Portuensem, per cardinales omnes, per dominum Petrum Leonis, (nam iste nimium laborauit in verbo propter diaconum filium suum Petrum Leonis, qui potissimum in Francia id peregerat) per praefectum & consules, per clerum & populum, viua voce ac literis electionem ipsam canonice iureque firmarent.

Sed quid de sua electione ei fuerit per visum diuinitus premonstratum, sic narrat Sugerius in Ludouico: Cum in somnis proxima nocte, apto satis licet ignoto præfigio, vidisset sibi a persona præpotente Lunam sub chlamyde repositam committi, ne causa ecclesiæ transitu apostolici periclitaret, ab ea quæ aderat Romana ecclesia in summum pontificem electus, visionis veritatem enucleatus animaduertit, quod magis magisque perspicuum reddiderunt euenta; siquidem diuturnum bellum ob inuestituras conflatum, diu multumque ecclesiam fatigans & lacerans, cedente tandem imperatore, ab eodem Callisto papa feliçissime compressum est. Dum factam electionem absentes cardinales per literas approbassent, atque ecclesiam sancti Mauri confessoris translatis isthuc e cœnobio Cassinensi corporibus sanctorum Antonii & Constantiniani solenni ritu dedicasset, Cluniaco Romam reuersus, a clero, senatu, populoque Romano honorifice acceptus fuit.

Hic postmodum, inquit Tyrius, diu imperatoris Henrici, cuius consanguineus erat, gratiam consecutus, & eius fretus auxilio, in Italiam cum cardinalibus & vniuersa curia discedens, apud Sutriam urbem Romæ contermi-

Concil. Tom. 27.

Lib. 11. c. 8.
Antipapa
Burdinus
capitur.

C

nam, æmulum & hæresiarcham Burdinum, antipapam schismaticum, violenter cepit: insuper & camelō impo-
situm, pelle indutum vrsina ad *Casslinense cœnobium, ^{*Canen-}_{sc} quod iuxta Salernum esse dignoscitur, cum multa misit
ignominia; vbi vsque ad supremum senium vitam compulsius est lege loci ducere cœnobiticam. Auctor chronici
Casslinensis 70. & sequentibus quibusdam capitibus libri
quarti recensens omnia ea beneficia ac priuilegia quæ Cas-
sinensi monasterio contulisset vel adiudicasset, inter cete-
ra ait eum exercitum ex Northmannis congregasse, &
antipapam schismaticum, quem Mauritium hæresiarcham
nominat, in ciuitate Sutrina, ad quam pseudopontifex con-
fugerat, obseditse, cepisse, & in arce Casslinensis monaste-
rii, quam abbas eiusdem cœnobii construxerat, exilio re-
legasse. Vrspergensis addit eumdem antipapam a Roma-
no exercitu interceptum, pluribus a vulgo contumeliis
& irrisiōibus affectum, auctoritate Callisti papæ ab iniu-
riis vindicatum, ad agendam pœnitentiam in exilio rele-
gatum esse.

Pandulphus autem, qui erat hæc spectans, sic paulo
fusius habet: Interea Burdinus in Sutrio prope Romam
ecclesiam persequi, peregrinos prædari, in papam & alios
maledicta congerere, quæque alia huiusmodi poterat,
tam per se quam per alios facere non cessabat. Tunc pa-
pa, factus abunde iam ab omni parte securus, parauit ma-
gnum exercitum, & cum eo Ioannem Cremensem cardinalem
sancti Chrysogoni Sutrium contra Burdinum præ-
misit: ipse eum euestigio sequitur. Demum Sutrii conue-
nerunt. Pugnatur attentius, vincitur capiturque Burdi-
nus, abducitur, sed tamen camelō subiectus.

In scripto codice Vaticano assertur, a Sutrinis, cum eo-
rum quaterentur mœnia, Burdinum militibus deditum,
qui eiusmodi eum exposuerunt ludibrio. Primum om-
nium eum incessere blasphemii, altis vocibus conclaman-
tes: Maledicte, maledicte, per te tam graue scandalum
venit. Addebat alii: Tu es qui Christi tunicam attentalisti
diuidere, & dilacerare catholicam vnitatem præsumpsisti.
Tunc præparato camelō pro alto caballo, & indutus pilosa
pelle veruecis pro chlamyde rubea, positus est ex aduerso
super camellum, dataque est ei in manibus pro freno cauda

cameli. Ita in Vrbem introductus est in exemplum aliorum, ne similia quis vltra auderet tentare. Inde in arcem Fummonis primum, inde vero est in monasterium Cauense translatus ad pœnitentiam; sed in sua rebellione perfervaueruit * incautus.

* in cun-
dis. Quod etiam Sugerius abbas, & ipse huius temporis auctor affirmat, simulque eiusdem antipapæ tyrannidem, Sutrii dum permaneret, pariter narrat, atque alia ab aliis prætermissa, ne quid desit ad triumphum bestiæ per imperatorem exaltatæ, sic tradit: Romani Callisti papæ tam nobilitati quam liberalitati fauentes, intrusum ab imperatore schismaticum Burdinum, apud Sutrium sedentem, & ad limina apostolorum transeuntes genu flectere compellentem, expugnatum tenuerunt, tortuoso animali camelo tortuosum antipapam, imo antichristum, crudis, imo sanguinolentis pellibus caprinis amictum, transuersum superposuerunt, & ignominiam ecclesiæ Dei vlciscentes, per medium ciuitatis via regia, ut magis publicaretur, dedentes, impetrante domino papa Callisto, perpetuo carcere in montanis Campaniæ prope sanctum Benedictum captiuatum damnauerunt: & ad tantæ vltionis memoriae conseruationem in camera palatii sub pedibus domini papæ conculcatum depinxerunt. *Hæc Sugerius in Lundonico.*

Idem Callistus papa excommunicationis fulmine in Rhemensi, Lateranensi, aliisque Conciliis, sua & prædecessoris sui auctoritate congregatis, Henricum quintum coegit, ut omne ius inuestiendi episcopos ecclesiæ restitueret, atque ita hoc pontifice auctore tandem pax optatissima inter ecclesiam & imperium composita fuit anno plus minus quinquagesimo, ex quo inter Gregorium VII. & Henricum I V. ingens discordia ob beneficiorum collationem emerserat. Episcoporum & abbatum electio- nes, quas imperatores & reges usurpauerant, clero & monachis restituta fuerunt, ideoque imaginem pacis in manu tenens depingitur. *Poffenius.* His rebus præclare gestis pontifex de ecclesia optime meritus, multis præclaris constitutionibus, quæ in decreto Gratiani recitantur, & quodam opusculo de sancto Iacobo apostolo in lucem edito, clarissimus migrauit ad Dominum Idibus Decembris,

Henricus
V. inuesti-
turas ecclæ-
sie resti-
tuit.

Pax inter
ecclæsiæ
& impe-
rium inita.

Concil. Tom. 27.

C ij

CALLISTI PAPÆ II.

anno Domini 1124. cum munus pontificium administraſ-
ſet annis quinque, mensibus decem, & diebus tredecim.
Post obitum, teste Ottone Frisingensi, hoc elogio conde-
coratus fuit:

*Ecce Calixtus honor patriæ, decus imperiale,
Nequam Burdinum damnat, pacemque reformat.
Ex Pandulpho plura Baronius.*

EPISTOLA I.

CALLISTI PAPÆ II.

AD ADALBERTVM MOGVNTINVM
ARCHIEPISOPVM.

De sui creatione.

DOMINVS noster felicis memoriae Gelasius a Vienna
discedens, iniunxit mihi vt ad eius præsentiam festi-
narem, postquam ipse Cluniacum peruenisset. Quod cum
post dies aliquot implere satagerem, in itinere de eius
obitu mihi nuntiatum est. Ego, vt fratribus, qui cum do-
mino eodem venerant, prout ratio exigebat, solatium
exhiberem, Cluniacum cum graui dolore perrexi. Dum
autem super eorum consolatione attentius cogitarem,
ipſi grauissimum mihi onus, & vires meas omnino tran-
ſcendens, imposuerunt. Congregati namque in vnum die
altero post aduentum meum episcopi, cardinales, & cen-
tum clerici & laici Romanorum, inuitum me penitus-
que renitentem in Romanae ecclesiæ pontificem Calli-
ſtum vnanimiter affumpſerunt.

EPISTOLA II.

CALLISTI PAPÆ II.

AD STEPHANVM ABBATEM CISTERCIENSEM.

Cisterciensis monasterii capitula confirmat.

*Callistus episcopus seruus seruorum Dei carissimis in Christo filiis
Stephano venerabili Cisterciensis monasterii abbatи, & eius
fratribus salutem & apostolicam benedictionem.*

AD hoc in apostolicæ sedis regimen, Domino dispo-
nente, promoti conspicimur, vt ipso præstante reli-

gionem augere , & quæ recta atque ad salutem animarum statuta sunt nostri debeamus auctoritate officii stabilire. Idcirco , filii in Christo carissimi , petitioni vestræ caritate debita impertimus assensum , & religioni vestræ paterno congratulantes affectu , Dei operi quod cœpistis manum nostræ confirmationis apponimus. Siquidem consensu & deliberatione communis abbatum & fratrum monasteriorum vestrorum , & episcoporum , in quorum parochiis eadem monasteria continentur , quædam de observatione regulæ beati Benedicti , & de aliis nonnullis quæ ordini vestro & loco necessaria videbantur , capitula statuistis : quæ nimur ad maiorem monasterii quietem , & religionis obseruantiam , auctoritate sedis apostolicæ petitis confirmari. Nos ergo vestro in Domino profectui congaudentes , capitula illa & constitutiones auctoritate apostolica confirmamus , & omnia in perpetuum rata permanere decernimus. Illud nominatim omnimodo prohibentes , ne abbatum aliquis monachos vestros sine regulari commendatione suscipiat. Si quæ igitur ecclesiastica secularisve persona nostræ confirmationi & constitutioni vestræ temeritate aliqua obuiare præsumperit , tamquam religionis & quietis monasticæ perturbatrix , auctoritate beatorum Petri & Pauli & nostra , donec satisfaciat , excommunicationis gladio feriatur. Qui vero conseruator extiterit , omnipotentis Dei & apostolorum eius benedictionem & gratiam consequatur. Interdicimus autem , ne quis conuersos laicos professos vestros ad habitandum suscipiat.

Ego Callistus catholicæ ecclesiæ episcopus confirmaui & subscripsi.

Datum * Sodoloci per manum Chrysogoni sacræ Romanæ ecclesiæ diaconi cardinalis ac bibliothecarii , decimo Kalendas Ianuarii , indictione XII. incarnationis dominicæ millesimo centesimo decimonono , pontificatus autem domini Callisti secundi papæ anno primo.

EPISTOLA III.

CALLISTI PAPÆ II.

AD CANONICOS VIENNENSES.

Antiqua Viennensis ecclesiæ priuilegia confirmat.

Callistus episcopus seruus seruorum Dei dilectis filii Petro deano, & canonicis sive clericis Viennensis ecclesiæ, tam præsentibus quam futuris, in perpetuum.

ET si ecclesiarum omnium cura nobis ex apostolicæ sedis administratione immineat, Viennensi tamen specialius conuenit caritatis studio prouidere. Ipsa enim primum, disponente Deo, solicitudini nostræ commissa est, & ad eius regimen nos episcopalis gratiam consecrationis accepimus. Ex communis igitur & singularis dilectionis debito incitati, matrem vestram, filii in Christo carissimi, sanctam Viennensem ecclesiam diligere, honorare, & beati Petri patrocinio decreuimus confouere. Omnem itaque dignitatem, & munitionem, ac liberalitatem, quam vel per authentica prædecessorum nostrorum Siluestri, Nicolai, Leonis, Gregorii & ceterorum Romanorum pontificum priuilegia, vel per imperatorum, regum, principum & ceterorum fidelium largitionem concessam obtinet, nos quoque, auctore Deo, concedimus & præsentis priuilegii pagina confirmamus: Ut videlicet super septem provincias primatum obtineat: super ipsam Viennensem, super Bituricam, Burdigalam, Auxitanam, quæ Nouempopulana dicitur, super Narbonam, Aquensem, & Ebredunensem: & in eis Viennensis archiepiscopus Romani pontificis vices agat, synodales conuentus indicat, & negotia ecclesiastica iuste canonice que definiat. Porro illa sex opida vel ciuitates, Gratianopolis videlicet, Valentia, Dia, Alba, Viuarium, Geneua, Maurienna, in eius tamquam in proprii metropolitani obedientia & subiectione permaneant. Tarantensis autem archiepiscopus, licet aliquibus habeatur ex apostolicæ sedis liberalitate prælatus, Viennensi archiepiscopo tamquam primati suo subiectus obediatur. Sane in Salmoracensi archidiaconia consecrations, vel ordina-

nes, & quidquid ad pontificale officium pertinet, Viennensis ecclesia præter alicuius inquietationem seu diminutionem habeat. Abbatia quoque sancti Petri foris portam Viennæ sita, & intra eamdem urbem abbatia sancti Andreæ, vna monachorum, altera sanctimonialium, abbatia sancti Theuderii, & abbatia sanctæ Mariæ de Bonaualle, quæ, præstante Deo, nostris sumptibus & nostris est fundata laboribus, in iam sæpedictæ Viennensis ecclesiæ iure ac subiectione persistant. In ipsa etiam Romanensi ecclesia, quamuis Romanae se faciat libertatis, visis tamen prædecessorum nostrorum priuilegiis, & imperatorum præceptis, tam in sacerdotalibus, quam in regularibus clericis & canonicis inibi ordinatis vel ordinandis, pontifices Viennenses omnem habere decernimus potestatem. Si militer in ecclesia beati Donati, & beati Valerii, & in ecclesia beati Petri de Campania, & beatæ Mariæ de Annoniaco. Castra præterea quæ per nos recuperata sunt vel acquisita, scilicet Pompeiacum, Sasserulum, & castrum de Malaualle, Viennensi ecclesiæ in perpetuum confirmamus. Coemeterium vero quod dominus prædecessor noster sanctæ memorie Paschalis papa circa beati Mauritii ecclesiam consecravit, liberum esse sancimus, ut eorum qui illic sepeliri deliberauerint & deuotioni & extrema voluntati, nisi forte excommunicati sunt, nullus obstat; salvo nimirum propriæ iure parochiæ. Ad hæc, pro ampliori Viennensis ecclesiæ dilectione, ante Viennensem archiepiscopum per prouinciam suam Crucem deferri concedimus; & Viennensem ecclesiam alicui subiaceat legato, nisi cardinali, vel alii de Romana prouincia, qui a Romani pontificis latere dirigitur, prohibemus. Porro in ecclesiis quas in Viennensi episcopatu post assumptum apostolicæ sedis ministerium consecravimus, Viennensis archiepiscopus eamdem quam habuerat ante interdicendi ac ordinandi habeat potestatem. Sane intra claustrum ambitum, ubi clericorum mansiones continentur, nullus omnino laicorum deinceps habeat mansio- nem, aut assultum, vel rapinam facere, seu corporalem cuilibet audeat iniuriam irrogare. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sacerdotalisve persona, hanc nostræ confirmationis vel concessionis paginam sciens, contra eam

24 CALLISTI PAPÆ II.

temere venire tentauerit , secundo , tertiove communi-
ta , si non satisfactiōne congrua emendauerit , potestatis
honorisque dignitate careat , reamque se diuino iudicio
existere de perpetrata iniuitate cognoscat , & a sacratissimo
corpore ac sanguine Dei & Domini nostri Redem-
ptoris Iesu Christi aliena fiat , atque in extremo examine
disticta vltioni subiaceat . Cunctis autem eidem ecclesiae
iusta seruantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi ;
quatenus & hic fructum bona actionis sentiant , & apud
distictum iudicem præmia æternæ pacis inueniant .
Amen , Amen . Ego Callistus catholicae ecclesiae episco-
pus . Datum Valentia v . Kalendas Martii , indictione
decimatertia , incarnationis dominicæ anno MCXX . pon-
tificatus autem domini Callisti II . papæ anno secundo .

EPISTOLA IV.

CALLISTI PAPÆ II.

AD EPISCOPOS ET CLERVM GALLIAE.

De Burdino antipapa capto , &c.

QVIA dereliquit , &c. Extat deinceps inter præambulares
Concilii Lateranensis I.

EPISTOLA V.

CALLISTI PAPÆ II.

AD HENRICVM IMPERATOREM.

*Illum ob factam inuestituræ ecclesiastice restitutionem , & pacem
cum ecclesia initam , laudat .*

OMNIPOTENTI Deo , &c. Extat deinceps inter præam-
bulares Concilii Lateranensis I.

EPISTOLA VI.

CALLISTI PAPÆ II.

AD PELAGIVM BRACARENSEMP EPISCOPVM.

De priuilegiis eiusdem ecclesiæ.

BRACARENSEM metropolim insignem quondam fuisse ,
atque inter Hispaniarum regna multis & dignitatis
& glo-

tis & gloriae titulis claruisse, tam antiquæ nobilitatis indicia, quam & veterum scripturarum testimonia manifestant. Verum quia consistentis in ea populi peccata corrigere diuinæ dispositioni complacuit, irruentibus Mauris seu Moabitis, & metropolis dignitas imminuta, & parochiarum termini sunt confusi. Sane post longa temporum interstitia diuina rursus miseratio metropolim restituere, atque parochias ex parte maxima dignata est ab infidelium tyrannide liberare. Vnde dominus prædecessor noster sanctæ memoriae Paschalis papa pristinam ei dignitatem redintegrans, sua quæque membra ei per apostolicæ sedis priuilegium coniuit. Eius itaque nos vestigia subsequentes, carissime frater & coepiscope Pelagi, Bracarensi ecclesiæ, cui Deo auctore præfides, integrum ipsam urbem Bracaram cum cauto illo integro, quod comes Henricus & vxor eius Therasia eidem ecclesiæ contulerunt, & cum terminis Bracarensis episcopatus, sicut in descriptione prædicti domini continetur, præsentis priuilegii pagina confirmamus: & eidem Bracarensi metropoli Galliciam prouinciam, & in ea episcopalium cathedralrum vrbes redintegramus, item Asturicam, Lucum, Tudam, Mindunium, Auriam, Portugale, Colambriam, & episcopalnis nominis nunc opida Viseum, Lamecum, Egitaniam, Britoniam, cum parochiis suis.

E P I S T O L A VII.

C A L L I S T I P A P A E II.

A D OTTONEM BAMBERGENSEM EPISCOPVM
POMERANORVM APOSTOLVM.

De priuilegiis Bambergensi ecclesiæ concessis.

*Callistus episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Ottoni
Bambergensi episcopo salutem & apostolicam
benedictionem.*

BONIS fratrum nostrorum studiis non solum fauere, sed ad ea ipsorum etiam debemus animos incitare. Tuis ergo, carissime & venerabilis frater Otto Bambergensis episcope, supplicationibus inclinati, monasteria quæ ipse

Concil. Tom. 27.

D

propriis sumptibus extruxisti , & Bambergensi ecclesiæ conferens , apostolicae sedis roborari munimine quæsiui-
sti , in beati Petri eiusque Romanæ ecclesiæ protecione suscipimus contra prauorum hominum nequitiam defen-
sanda. Statuimus ergo , vt possessiones , prædia , & bona omnia , quæ & fraternitas tua eisdem monasteriis diuini amoris intuitu contulit , quæque aliorum fidelium iusta oblatione concessa sunt , aut in futurum iuste legaliterve acquiri vel offerri contigerit , firma eis & illibata Domino auëtore permaneant. Ordinationes sane abbatum vel monachorum suorum a catholicis episcopis diocefanis accipient. Rerum vero ipsorum monasteriorum curam & administrationem in tuo tuorumque successorum arbitrio & potestate remanere censemus. Nulli itaque hominum facultas sit eadem monasteria perturbare , aut eorum possessiones auferre , vel ablatas retinere , minuere , vel temerariis fatigationibus vexare ; sed omnia integra conseruentur eorum , per quorum sustentationem & gubernationem concessa sunt , vñibus commodis profutura. Si qua igitur ecclesiastica sæcularisve persona , hanc nostræ constitutionis paginam sciens , contra eam temere venire tentauerit , secundo tertiove commonita , si non satisfac-
tione congrua emendauerit , potestatis honorisque sui dignitate careat , reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat , & a sacratissimo corpo-
re & sanguine Dei & Domini Redemptoris Iesu Christi aliena fiat , atque in extremo examine districtæ vltioni subiaceat. Cunctis autem eisdem monasteriis iusta seruantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi , quatenus & hic fructum bona actionis percipient , & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Scripta per manum Geruafii scriniarii regionarii & notarii sacri pa-
latii.

EPISTOLA VIII.

CALLISTI PAPÆ II.

AD EVMDEM.

Eiusdem argumenti.

*Callistus episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Ottoni
Bamberensi episcopo salutem & apostolicam
benedictionem.*

SANCTORVM patrum præceptis & canonicis sanctiōnibus demonstratur, quod prædia & possessiones eccliarum, quæ vota fidelium, precia peccatorum, & pauperum patrimonia nuncupantur, vendi vel alienari non debeant. Quæ enim diuinæ maiestatis obsequio, & cælestium secretorum vñsi sunt dicata, non decet in alienum ius redigi, vel in alterius seruitii formam transmutari. Nempe (vt beati Symmachi papæ verbis loquamur) possessiones, quas vñusquisque ecclesiæ propriæ dedit aut reliquit arbitrio, alienari quibuslibet titulis aut distractiōnibus, vel sub quocumque arguento, non patimur. Ea propter nos tuis iustis postulationibus annuentes, manflos, qui episcopalis mensæ tuæ seruitio dediti sunt, in eodem statu, in quo bene a te dispositi cognoscuntur, futuri temporibus permanere præsentis scripti nostri confirmatione sancimus; statuentes vt nulli successorum tuorum, vel alicui hominum liceat eos vendere, siue in laicorum beneficium tradere, vel in vñsi alios commutare. Sed sicut a te dispositum est, de vnoquoque prædictorum mansorum denarius vñus annis singulis Bamberensi ecclesiæ pro anima imperatoris Henrici fundatoris eius ad concinnanda luminaria conferatur. Abbatias vero & regulares canonicas per industriam tuam in religionis ordine stabilitas, & alia a te recte constituta, nulli hominum facultas sit in posterum immutare. Si quis autem contra hanc confirmationem venire temerario ausu præsumperit, excommunicationis vinculo subiacebit. Data Laterani, Idibus Aprilis, indictione secunda.